

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/73/2018
Identifikačné číslo spisu: 7218010262
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7218010262.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému T. X., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 27. marca 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného T. X. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2018, sp. zn. 6To/46/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného T. X. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 4. mája 2018, sp. zn. 3T/16/2018, uznal obvineného T. X. vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), e) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že v W. na ul. G. XX, v byte na X. poschodí, 17. novembra 2017 v čase okolo 21.20 hod. fyzicky napadol svoju matku T. X. tak, že ju udrel rukami viackrát do oblasti tváre, čím jej spôsobil zranenia, a to zlomeninu pravej očné sprevádzanú prítomnosťou vzduchu v podkožnom tkanive okolo pravej očné a krvnou podliatinou okolo pravej očné a krvácaním pod spojovku pravého oka s dobou liečenia 28 dní, pomliaždenie nosa s krvácaním z nosa, krvnú podliatinu okolo ľavej očné s dobou liečenia 5 - 6 dní a napadol ju nožom, čím jej spôsobil reznú ranu na pravom predkolení pod kolonom zasahujúcu do podkožia s dobou liečenia 5 - 6 dní.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 156 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. prihliadajúc na § 37 písm. m) a § 49 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere dvadsať mesiacov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 26. júna 2018, sp. zn. 6To/46/2018, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému T. X. doručené 15. augusta 2018 a jeho obhajkyňi 17. augusta 2018, podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie zvolenej obhajkyne 11. septembra 2018 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), d) a g) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený predovšetkým uviedol, že cíti byť nevinný. Dovolaciemu súdu pritom predkladá vlastnú verziu priebehu skutkového deja, ktorú prezentoval už v pôvodnom konaní a podľa ktorej v inkriminovaný deň s mamou vypili trochu vína, keďže ho boleli rebrá, zoral si tabletku a šiel spať, prebudil sa až na mamin krik, kde má peniaze, a ako sa otáčal na posteli, tak ju možno nechtiac udrel. Mama síce mala na tvári modriny, no aj v minulosti mala rôzne podliatiny po tele, nakoľko mávala a máva závraty, čo potvrdila aj na hlavnom pojednávaní, a k reznej rane na predkolení uviedla, že pri inom závrate sa jej z tácky zošmykol príbor a s nožom z príboru došlo k rane. V tejto súvislosti poukázal dovolateľ tiež na to, že aj znalec MUDr. Ľuboš Tomčovčík, PhD. uviedol, že „... zranenia v oblasti tváre mohli vzniknúť následkom tupého úderu päťou alebo úderom lakt'a, ale aj následkom pádu s dopadom tváre na tupý predmet, či nábytok“. Okrem toho boli vypočutí už len privolaní príslušníci Policajného zboru, ktorí sa však v inkriminovanú dobu nezdržovali v byte a ktorí uverili jeho matke, ktorá bola v rozrušení a mala podliatiny z dôvodu jej častých závratov. Podľa obvineného sa súd zaoberal iba výpoveďami príslušníkov Policajného zboru a nie aj jeho výpoveďami a výpoveďami jeho mamy, ktorá má ťažký život, psychicky na tom nie je veľmi dobre, trpí zdravotnými problémami a je v pokročilom veku. Tvrdí, že celé vznesenie obvinenia a následne aj obžaloba boli vykonštruované zo strany Policajného zboru. Zároveň poukazuje na to, že sa k spáchaniu skutku nepriznal, tento neofutoval a necíti sa byť z jeho spáchania vinný, považuje nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov za neprimerane prísny.

Východisko pre existenciu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v odopretí práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a d) Tr. por. vidí obvinený v odopretí minimálnej garantovanej súdnej ochrany. Právo na obhajobu totiž zahŕňa i právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom okresný aj krajský súd sa podľa neho nedostatočne venovali jeho výpovedi a výpovedi jeho matky. Za porušenie jeho práva na obhajobu považuje aj skutočnosť, že súd prvého stupňa a následne ani dovolací súd vôbec neprihliadli na to, že zo spáchania skutku je usvedčovaný len na základe svedeckých výpovedí privolaných príslušníkov Policajného zboru, ktorí pri skutku prítomní neboli. Tým, že súd prvého stupňa nevykonal dôkaz v jeho prospech, mu bolo odopreté právo na obhajobu.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 od. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v jeho neprospech a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu a rozsudok (správne uznesenie, pozn.) krajského súdu vo všetkých výrokoch.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že dovolateľ v ňou neuvádza žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné modifikovať dovolaním napadnuté právoplatné rozhodnutia súdov. Zdôraznil, že obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne realizoval, resp. mal možnosť realizovať všetky svoje procesné práva v trestnom konaní tak, ako mu ich priznáva najmä § 34 Tr. por. a nasl., pričom za prítomnosti obhajkyne boli na základe riadneho upovedomovania realizované aj všetky úkony prípravného konania. Zároveň je prokurátor toho názoru, že tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, boli všetky dôkazy vykonané v súlade so zákonom. Navrhol preto, aby dovolací súd predmetné dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila aj poškodená T. X.. V tomto vyjadrení súhlasí s dôvodmi dovolania, keďže je presvedčená, že jej syn bol odsúdený nespravodlivo za čin, ktorý nespáchal. V súlade s dovolateľom uplatnenou argumentáciu zopakovala, že jej syn jej neublížil, necíti sa byť poškodená a ani ohrozená jeho správaním. Preto žiada, aby bolo dovolaniu jej syna vyhovené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou

osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), d) a g) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že dovolací súd nemožno chápať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je totiž na prvostupňovom súde a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže na podklade dovolania obvineného posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, tak nemôžu zakladať žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ktoré je oprávnený použiť obvinený (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2016, sp. zn. I. ÚS 567/2016). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v dovolaní nestačí niektorý z dovolacích dôvodov formálne označiť, ale konkrétne namietané chyby mu musia aj skutočne vecne zodpovedať.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. Pritom aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúmanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat, že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Okrem už uvedeného by to odporovalo aj viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 7/2011].

V kontexte uvedeného najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že z vyššie zrekapitulovaných dôvodov dovolania vyplýva, že obvinený sa nimi v skutočnosti snaží revidovať skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa tým, že dovolaciemu súdu predkladá vlastnú verziu skutkového deja, ktorému súdy v pôvodnom konaní neuverili. Svojou podstatou tak ide o námietky skutkové, ktoré vecne nezodpovedajú ním použitým ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. Je teda zrejmé, že v posudzovanej veci nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Napriek tomu považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že skutkové závery prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť, tak ako sú vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu, zodpovedajú právnomu posúdeniu konania obvineného ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., pričom dovolací súd je v tomto smere viazaný dôvodmi vecne uvedenými v

dovolání (§ 385 ods. 1 Tr. por.). Zároveň sa žiada dodať, že okresný súd v odôvodnení rozsudku (pozri najmä str. 4 až 6) zrozumiteľne a presvedčivo uviedol ako sa vysporiadal s vykonanými dôkazmi, prečo neuveril výpovediam obvineného a poškodenej a naopak prečo uveril výpovediam policajtov. Tvrdenie dovolateľa, že bol odsúdený len na základe výpovedí policajtov je prinajmenšom zavádzajúce, keďže tieto boli podporené jednak listinnými dôkazmi - lekáorskými správami a tiež závermi znaleckých posudkov z odvetvia chirurgie a traumatológie, psychiatrie a z odboru psychológie.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že súd prvého stupňa nevykonal v jeho prospech bližšie nešpecifikovaný dôkaz, najvyšší súd uvádza, že obvinený v pôvodnom konaní prostredníctvom obhajkyne uplatnil len jeden dôkazný návrh a to výsluch znalca MUDr. Ľuboša Tomčoviča, Phd., ktorému okresný súd vyhovel. Ďalšie dôkazy vykonať nenavrhol.

Žiadnemu z obvineným použiteľných dovolacích dôvodov nezodpovedá ani jeho námietka, že uložený trest je neprimeraný, keďže ten mu bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby jeden až tri roky, ktorej dolná hranica bola v súlade s § 38 ods. 4, ods. 8 Tr. zák. zvýšená o jednu tretinu na dvadsať mesiacov.

Napokon pokiaľ ide o obvineným označené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d) a g) Tr. por. najvyšší súd uvádza, že dovolateľ neuviedol žiadne konkrétne námietky, ktoré by bolo možné pod tieto dovolacie dôvody vecne podradiť.

Tieto dôvody potom viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného T. X. podľa § 382 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.